

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 256.816 van 16 juni 2023
in de zaak A. 239.277/VII-42.075**

In zake: XXXX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Anthony Demol
kantoor houdend te 8790 Waregem
Zultseweg 21
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Steve Ronse en Deborah Smets
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Beneluxpark 27B
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 7 juni 2023, strekt tot:
 - a) de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van het afdelingshoofd van de afdeling Dierenwelzijn van het departement Omgeving van 5 april 2023 waarbij
 - de honden Trixie, Yuki en Lucky onder voorwaarden “terug gegeven worden aan betrokkenen”;
 - de honden Naya, Ozzy, Princes, Charlie en de 2 konijnen, in toepassing van artikel 42, § 2, van de wet van 14 augustus 1986 ‘betreffende de bescherming en het welzijn der dieren’ (hierna: dierenwelzijnswet) “in volle eigendom gegeven [worden] aan het erkend asiel waar zij momenteel verblijven”;
 - de hond Caramel, in toepassing van artikel 42 van de dierenwelzijnswet “om dwingende medische redenen [wordt] geëuthanaseerd”;

b) het bevelen van “een voorlopige maatregel [...] om de kwestieuze dieren met onmiddellijke ingang te doen terugkeren naar verzoeker, minstens de dieren in het asiel bijeen te houden teneinde de correlatie te versterken, en [...] dat de dieren voor zover nodig verder behandeld blijven worden door een dierenarts”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 15 juni 2023, om 10.30 uur.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker, die in persoon verschijnt, advocaat Anthony Demol, die verschijnt voor verzoeker en advocaat Deborah Smets, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Frederic Eggermont heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973 (hierna: RvS-wet).

III. Feiten

3. Bij een controle bij verzoeker op 15 maart 2023 stelt een inspecteur-dierenarts bij de afdeling Dierenwelzijn van het departement Omgeving diverse inbreuken op de dierenwelzijnswet vast.

4. Bij een hercontrole op 27 maart 2023 worden opnieuw een aantal inbreuken op de dierenwelzijnswet vastgesteld en worden 8 honden (Lucky, Charlie, Ozzy, Trixie, Naya, Princes, Yuki en Caramel) en 2 konijnen (zonder ID) in toepassing van artikel 42, § 1, van de dierenwelzijnswet in beslag genomen en overgebracht naar een erkend asiel.

5. Op 5 april 2023 wordt de bestreden beslissing genomen:

“De honden Trixie, Yuki en Lucky kunnen in toepassing van art. 42 van bovenvermelde Wet, en mits er aan de volgende voorwaarden wordt voldaan, terug gegeven worden aan betrokkenen:

- > De honden moet permanent beschikken over proper drinkwater;
- > Er mogen geen nieuwe honden aangeschaft/opgevangen worden - betrokkenen beschikken niet over een erkenning als asiel;
- > De honden moeten gehuisvest worden in een veilige reine, propere en goed verluchte ruimte, voorzien van voldoende daglicht;
- > De honden moeten permanent beschikken over voldoende bewegingsvrijheid (geen benches);
- > Alle honden moeten getraind worden op zindelijkheid;
- > De honden moeten beter gesocialiseerd worden (wandelen, in contact komen met vreemde mensen en vreemde situaties, ...)
- > Wanneer een hond ziek/mager/gekwetst is, moet onmiddellijk een dierenarts geraadpleegd worden;
- > Nagels moeten steeds voldoende kon gehouden worden;
- > Het gebit van de honden moet jaarlijks door de dierenarts gecontroleerd worden en zo nodig gereinigd worden door de dierenarts;
- > Onaangekondigde controles door de politie en/of de afdeling Dierenwelzijn moeten steeds toegestaan worden.

De honden Naya, Ozzy, Princes, Charlie en de 2 konijnen worden, in toepassing van artikel 42, § 2 van de Wet van 14/08/1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, in volle eigendom gegeven aan het erkend asiel waar zij momenteel verblijven.

De hond Caramel wordt, in toepassing van art. 42 van hierboven genoemde Wet, om dwingende medische redenen geëuthanaseerd.

Overeenkomstig art. 42, § 5, van bovengenoemde Wet, is de betrokkene aan de afdeling Dierenwelzijn een vergoeding verschuldigd voor de kosten verbonden aan de inbeslagname en de bestemming van de dieren”.

De bestreden beslissing steunt op volgende motieven:

“De vaststellingen en foto’s d.d. 27/03/2023, geacteerd in PV G-23-0929bis/HAC/28-03-2023:

- > Verschillende honden en 2 konijnen beschikken niet over drinkwater;
- > De honden worden nog steeds gehuisvest in een bench, dit in eigen uitwerpselen doordat zij onvoldoende uitgelaten worden - de klaargemaakte en ingerichte stal was niet in gebruik;
- > Verschillende honden hebben lange nagels en behoeven medische verzorging. Dit werd door betrokkenen niet geboden;
- > De berging waar de 6 honden in benches verblijven is onvoldoende geventileerd; het stinkt er enorm;
- > De opgelegde maatregelen worden onvoldoende nageleefd;

Bovenstaande wijst er op dat de dieren niet gehouden worden volgens hun ethologische en fysiologische behoeften waardoor hun welzijn langdurig en ernstig geschaad wordt;

De feiten zijn ernstig en uit de historiek blijkt dat de feiten zich herhalen; er was op 27/03/2023 geen verbetering waar te nemen t.o.v. 15/03/2023;

Uit de dierenartsverslagen van de dieren blijkt het volgende:

- > De konijnen hebben een vachtverkleuring aan de onderkant van de pootjes (urine?), het vrouwelijke konijn heeft bovendien aangekoekte mest in de vacht t.h.v. de staart;
- > Bentley (Lucky) is heel bang (trillen, hijgen), heeft te lange nagels, gecastreerd;
- > Caramel is heel nerveus, ruikt naar stoelgang, heeft: tandsteen, sterke mondgeur, rotte tanden, gingivitis (tandvleesontsteking), inspiratoire stridor (vermoeden acromegalie), beiderzijds KCS, cataract, beide oren malassezia, tumor rechter schouder (5 op 3 cm, hard aanvoelend, loszittend in de huid), gigantische melkkliertumor t.h.v. linker laatste melkklierpakket, gegroeid tot in lies tot start vulva, 23 op 20 cm, laagste punt blauwe schijn, beginnende ulceratie + kleinere tumor zelfde regio;
- > Charlie is bang, heeft links conjunctivitis met ettervorming, lange duimnagels, de castratiewonde is scheef en er is huidirritatie t.h.v. de penis (t.g.v. likken?);
- > Naya heeft bilateraal uitpuilende en tranende ogen met bruine randen, stinkende adem, rotte tanden, gingivitis, is 40-45 dagen drachtig, heeft een navelbreuk en een litteken (keizersnede gehad?);
- > Ozzy heeft uitgesproken tandsteen met gingivitis, opzetting submand, lymfeknopen, bilateraal uitpuilende en tranende ogen en een lichte roodheid rondom, lange nagels, bilateraal patellaluxatie in lichte graad, is bang, gebrekkige socialisatie, veel haarverlies (dode vacht);
- > Princes heeft bilateraal uitpuilende en tranende ogen, links met conjunctivitis en ettervorming, lichte tandsteen, hoesten met positieve tracheareflex, geelverkleuring vacht, lange nagels;
- > Trixie heeft lichte tandsteen, lange nagels (wolfsklauwen bijna ingegroeid), droge seborree met schilfers, klein navelbreukje, vaginaal vuilverlies, vulva en baarmoeder opgezet (postpartum uitvloeit);

> Yuki is heel bang, niet gesocialiseerd, vermoedelijk nog niet loops geweest gezien stand vulva;

Die wijst er op dat betrokkenen hebben nagelaten verschillende dieren de nodige (medische) zorgen te geven of niet hebben opgemerkt dat deze dieren deze zorgen nodig hadden;

[Verzoeker] werd op 28/03/2023 verhoord door de politie, [XXXX] sloot zich aan bij deze verklaring:

> Ik werk als magazijnier van ma tot vrij tijdens de kantooruren op interimbasis, mijn vriendin werkt als poetsdame 3 dagen in de week en een dag vrijwilligerswerk in 'de herlekijntjes' waar onze dochter zit, daarvoor is ze een jaar thuis geweest door epilepsie en een algemene depressie;

> Onze dochter en onze dieren zijn onze hobby;

> 's morgens laten we de dieren buiten en 's avonds ook en dan worden ze ook nagekeken;

> We gaan regelmatig naar de dierenarts, vroeger minder omdat we toen minder dieren hadden;

> De dieren krijgen dagelijks eten en water, de hokken van de konijnen en pluimvee worden wekelijks uitgekuist, van het varken om de 2 weken, het hok van de parkiet wordt om de 2 dagen uitgekuist;

> De Husky's krijgen nu speciale voeding, plus wat vlees of pasta als variatie;

> We gaan met de honden wandelen behalve met 3 omdat ze niet aan de leiband kunnen/durven, we blijven wel proberen;

> Dierenvoeding kost 150€ per maand, plus 160-180€ voor de honden- plus 55€ voor de Husky's;

> Ik heb zeker voldoende aandacht en tijd voor de dieren samen met mijn vriendin;

> Het weekend voor 15/03/2023 en de voorbije maand hadden we enorm veel pech, alles geraakte verwaarloosd, dit is niet van onze gewoonte;

> De drinkflessen van de konijnen waren kapot/lek, deze week worden er nieuwe aangekocht;

> Het materiaal/afval op het terrein gaan we opruimen, ik heb een verzamelwoede maar werk eraan;

> De ochtend van 27/03/2023 was ik te laat opgestaan en heb ik mij moeten haasten, mijn vriendin zou de dieren buiten laten maar dit is niet gebeurd doordat ze nog eventjes ging slapen. Door de medische aandoening (nachtelijke epilepsie en suikerziekte) is mijn vriendin blijven slapen;

> Lucky en Charlie zijn gecastreerd, de rest niet;

> We zijn bereid de kosten die volgen uit de inbeslagname te betalen;

> Van het mannelijk konijn willen we afstand doen, de rest wensen we terug;

> Ik heb twee plannen uitgewerkt om de omgeving aan te passen, het eerste plan wil ik dit weekend klaar hebben, het tweede is toekomstgericht. Ik laat mij begeleiden door mijn mobiele begeleider, we hebben een serieuze wake up call gehad gisteren;

> De Husky's lopen sinds deze ochtend los in de tuin. Marcel wordt gewandeld. Gucci is nog een leerproces door de mishandeling vroeger;

- > De dieren kwamen bij ons door mensen die er geen weg meer mee konden;
- > We hebben vertrouwen in het opgestelde plan, dit wordt ook opgevolgd door de mobiele begeleiding;
- > We zullen zeker geen dieren meer kweken;
- > We zien de dieren super graag, dat zijn onze kindjes, het is voor ons emotioneel zeer moeilijk dat de dieren in beslag genomen zijn, we willen echt werk maken om hen allemaal terug te krijgen;
- > Betrokkene heeft na het verhoor de plannen en foto's doorgemailed, hierop is te zien dat er al bepaalde delen van het huis opgeruimd/gereinigd werden;

Bovenstaande verklaring wijst er op dat betrokkenen

- Schuldinzicht tonen, hun dieren graag zien en bereid zijn de nodige inspanningen te leveren;
- Tegenstrijdige zaken verklaren in vergelijking met de vastgestelde feiten (bv. de Husky's lopen sinds 28/03/2023 los <> de Husky's zaten vast in de kennel op 3/04/2023: ze geven aan geen dieren meer te kweken <> Naya is drachtig);
- De zorg van een groot aantal dieren niet kunnen dragen zodra er problemen opduiken;
- Aangeven externe begeleiding nodig te hebben;

Er werden nieuwe drinkflessen aangekocht voor de konijnen daar een kapotte drinkfles volgens betrokkenen de oorzaak zou zijn van het gebrek aan water, doch er kon tijdens geen van de controles vastgesteld worden dat de flessen lek waren (geen natte plek in het hok, noch lekkage te zien);

Op 3/04/2023 verneemt de Afdeling van de dierenarts van het asiel dat

- > Caramel erg lijdt, ze drinkt en plast enorm veel en ze heeft pijn - het chirurgisch verwijderen van de melkkliertumoren is technisch quasi onmogelijk en bovendien onverantwoord op haar leeftijd;
- > Ozzy pijn heeft in de mond – betrokkenen hebben dit niet opgemerkt.

Volgens informatie van de dierenverzorgers uit het asiel d.d. 3/04/2023

- Is geen enkele hond zindelijk in het asiel, de honden doen hun behoeftes zowel in het binnen- als buitenhok - betrokkenen dienen de nodige tijd te besteden in het zindelijk maken van de honden.
- Komen de reutjes in het asiel onderling niet overeen – dit kan door de stress in het asiel zijn.
- Is Caramel enorm aan het afzien en doordat ze zoveel drinkt plast ze ook enorm veel;

Naya is hoogdrachtig, betrokkenen hebben geen erkenning op het genoemd adres als hondenkwekerij en werden reeds geverbaliseerd hiervoor (kweken van meer dan 2 nestjes per jaar), waardoor het onverantwoord zou zijn om de teef terug te geven, enerzijds is het niet wenselijk dat betrokkenen de pups verkopen om zo financieel voordeel te halen uit een activiteit waarvoor ze niet erkend zijn (nl. het kweken van honden) en anderzijds vraagt de opfok van pups veel tijd en werk.

Het asiel is het meest geschikt om een goede thuis voor de dieren te zoeken; Tijdens de hercontrole op 3/04/2023 werd vastgesteld dat

- de woning volledig opgeruimd en gekuist werd;

- alle benchen weg zijn en er 1 kamer werd ingericht om alle honden te huisvesten;

- de tuin volledig opgeruimd werd waardoor de honden veilig kunnen rondlopen;

Betrokkenen tonen hiermee dat ze inspanningen geleverd hebben doch geschikte huisvesting biedt geen garantie dat de dagelijkse tijdsbesteding (aandacht, zindelijkheidstraining, ...) en verzorging van de dieren correct zal verlopen gezien er op 28/03/2023 ook een ruimte ingericht was voor de honden, doch de honden in benchen verbleven:

Betrokkenen wensen alle 8 honden terug, doch

- Caramel haar medische toestand laat dit niet toe;

- Ozzy en Naya hebben een zeer onverzorgd gebit en ontsteking van het tandvlees bij Ozzy in die mate dat hij pijn heeft;

- Charlie en Princes kampen met een conjunctivitis met ettervorming. Dit werd door betrokkenen niet opgemerkt en niet behandeld.

- Princes haar vacht is geel verkleurd wat wijst op een veelvuldig contact met uitwerpselen/urine;

- Charlie heeft huidirritatie t.h.v. de penis, vermoedelijk t.g.v. veelvuldig likken aan de castratiewonde;

- Zij hebben nog 2 Husky's (waarvan 1 erg schuw) die veel aandacht en tijd vragen (socialisatie, leibandgewenning, wandelen, training; ...);

- De honden zijn niet zindelijk. Een zindelijkheidstraining van 8 honden is erg intensief en vergt veel tijd. Betrokkenen hebben een job, een jong kind en moeten nog andere dieren verzorgen.

- Niet alle honden correleren goed. Voordien werden zij in kleine groepjes in benchen gehouden waardoor het moeilijk in te schatten is of er geen problemen van agressie zullen optreden in grote groep. In het asiel kunnen de reutjes niet samen gehouden worden.

- Betrokkenen bezitten nog 2 husky's, een varken, kippen, eenden en ganzen waardoor de dagelijkse verzorging in combinatie met hun job en gezin reeds veel tijd vergt.

- Zij geven aan externe begeleiding nodig te hebben om te plannen;

De opgelegde voorwaarden zijn beter haalbaar wanneer het aantal dieren vermindert, de verzorging ervan zal meer dan genoeg werk en financiële middelen vragen van betrokkenen;

Uit bovenstaande blijken onvoldoende garanties dat het welzijn van alle honden gewaarborgd kan worden waardoor een volledige teruggave onverantwoord zou zijn;

Mits naleven van de hogergenoemde voorwaarden kan het welzijn van de 3 honden die teruggegeven worden gegarandeerd worden;

De kosten voor opvang en verzorging blijven oplopen;

De dieren hebben geen reële verkoopwaarde, minstens geen waarde die in verhouding staat tot de kosten van transport, opvang, huisvesting en verzorging overeenkomstig hun ethologische en fysiologische behoeften”.

IV. Grondvoorwaarden voor een schorsing

6. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, RvS-wet kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

V. Uiterst dringende noodzakelijkheid

Standpunt van de partijen

7. Verzoeker zet uiteen wat volgt:

“Op 22 mei om 19 uur 57 verscheen op de Facebookpagina van Het Blauwe Kruis Brugge Dierenopvangcentrum vzw volgend bericht, waarvan verzoeker op 4 juni 2023 in de namiddag kennis nam en op de post reageerde, zodat de uiterst dringende noodzakelijkheid dan *in concreto* is ontstaan aangezien uit de bestemmingsbeslissing niet *ipso facto* volgt dat de dieren ook worden herverkocht, waarna overgegaan werd tot de voorbereiding van de verdediging van het dossier:

‘Ik ben Naya en ben samen met mijn 6 pups op zoek naar een nieuwe thuis Dit vertelt mijn opvanggezin, waar ik in alle rust kon bevallen en als kersverse mama in de watten werd gelegd:

Naya is een super-gemakkelijk hondje van 5 jaar en voelde zich heel snel thuis tussen onze honden en onze kat.

Ze vond direct haar plaatsje in ons huis en roedel. Ze is een echte knuffelaar. Ze ligt graag op je schoot en vleit zich tegen je aan.

Ze gaat heel graag wandelen en wandelt mooi aan de lijn. Ze durft wel eens blaffen naar een hondje dat ze tegenkomt op de wandeling.

Ze sliep zonder probleem in haar kamertje waar ook haar pups zouden geboren worden (maar het is helaas een keizersnede (en direct sterilisatie) geworden).

Naya is na wat ongelukjes helemaal zindelijk. ‘s Nachts deed ze in het begin haar behoefte op een puppymatje. Nu doet ze dat niet meer. ‘s Morgens vinden we niets meer !

De pups zijn momenteel 4 weekjes oud. Ze zijn geboren op 23/4/2023. Ze zijn deze week gestart met al een beetje puppymousse te eten en dat gaat wonderwel goed. Ze groeien als kool!

1 teefje (lichtbruin) en 5 reutjes zijn hier momenteel hun eerste stapjes aan het zetten.

Aangezien mama en papa kleine hondjes zijn, verwachten we dat zij niet veel groter zullen worden. Naya weegt ongeveer 5 kilo.

De beschrijving van hun karaktertjes zullen we ook kunnen geven op het kennismakingsmoment.

Rond 24 juni zullen de pups klaar zijn om hun koffertje naar hun nieuwe thuis te pakken!

Vergeten jullie ook mama niet ?

Hoe gaat het verder in zijn werk? Wie interesse heeft, kan via de rubriek 'adoptieprocedure' op onze website de 'vragenlijst adoptie honden' invullen. Enkel op basis van deze formulieren zal een selectie gebeuren en we contacteren jullie vanaf 29 mei. Gelieve dus niet te bellen of te mailen om onze medewerkers niet te overbelasten. Naya en de pups verblijven niet in het asiel.

Een kennismakingsmoment zal plaatsvinden op zaterdag 10 juni vanaf 9u' Wat betreft het tijdig instellen van de procedure: 4 juni 2023 betreft een zondag, geen werkdag. Op 3 juni 2023 kreeg verzoeker ook kennis van het feit dat de medische toestand van de dieren blijkbaar rijp is om een verkoop toe te laten, wat hij eerder nog niet kon weten, daar hij de verklaringen over de gezondheid van de dieren in de pv's en de bestemmingsbeslissing ernstig ter harte nam.

Verder kon verzoeker tot dan ook niet weten dat de nieuwe eigenaars van de dieren deze als koopwaar zouden verhandelen en zo dat toch kon worden verwacht, hij er op mocht voortgaan dat zij zoals een normale voorzichtige nieuwe eigenaar na administratief beslag de dieren minstens zou bijhouden in de termijn die openstond voor een annulatieberoep.

Het gaat hier over de voormalige honden en pups van verzoeker. Ondertussen is de post al 327 keer gedeeld, 357 keer geliket en zijn er 89 reacties zodat de vrees bestaat dat de pups zeer binnenkort en rond 24 juni van eigenaar zullen veranderen.

Op hun website wordt over de adoptieprocedure het volgende geschreven: 'Als je interesse hebt in een hond, dan vragen we je om deze vragenlijst in te vullen. Daarna zal je gecontacteerd worden door één van onze medewerkers. Indien er een mogelijke klik met de hond kan zijn, volgt een wandeling met de hond onder begeleiding van een medewerker van het asiel. Deze zal je reeds de eerste informatie over de hond kunnen geven. In het bureau kan je vervolgens alle informatie opvragen waarover ons centrum beschikt. Als het dier een vondeling is, kan het gebeuren dat weinig gegevens beschikbaar zijn. De oppasser zal jou informatie vragen over de toekomstige leefomstandigheden van de hond. Hierna kan je verder kennis maken met de hond. We verwachten dat je meerdere keren met de hond komt wandelen zodat er een band met de hond kan worden opgebouwd en om er voor te zorgen dat de adoptie weloverwogen is. Als er een goede match is met de hond en wij van oordeel zijn dat de hond, gelet op zijn specifieke behoeften, in een geschikte thuis zal terecht komen, kan de adoptieprocedure verder afgehandeld worden.'

[...]

Bijgevolg is er nog belang om voor 10 juni de procedure uiterst dringende noodzakelijkheid in te leiden, nu voor die datum zeker geen overeenkomsten gesloten zijn met betrekking tot de pups en Naya daar de honden eerst meerdere keren moeten in contact worden gebracht met potentiële nieuwe eigenaars en het eerste contactmoment nog niet heeft kunnen plaatsvinden. Gelet op de doorlooptijd van een gewone schorsingsprocedure kan die hier geen redding brengen. Bovendien is het voor de cohesie van de dieren ingeval van terugkeer naar verzoeker belangrijk dat ze elkaar gewend kunnen blijven.

Op de vooravond van 23 mei 2023 verscheen het onheilspellende bericht op de Facebookpagina van het Blauwe Kruis van Brugge dat Naya en de pups verkocht zullen worden, zodat het zeker niet uitgesloten kan worden dat dit ook voor de andere dieren die verzoeker heeft moeten afstaan is gebeurd, hetgeen de retroactieve gevolgen van het annulatieberoep in werkelijkheid teniet zou doen aangezien de dieren dan niet meer kunnen worden teruggegeven, en ook een financiële compensatie voor verzoeker niet meer de warmte van zijn gezelschapsdieren kan terugbrengen.

Tot dit besluit moet ook gekomen worden met betrekking tot de andere dieren aangezien uit het feit dat één dier en de pups verkocht worden, mag worden afgeleid dat ook de andere dieren verkocht zullen worden”.

8. De verwerende partij repliceert dat de uiterst dringende noodzakelijkheid niet wordt aangetoond:

“8. Gebrek aan nuttig effect (i).

Een schorsing heeft enkel voor de toekomst uitwerking. Met het instellen van een vordering tot schorsing streeft een verzoekende partij na zich te behoeden voor schadelijke gevolgen van een bepaalde omvang, waarvoor een later arrest ten gronde niet nuttig meer tussenkomt. Vereist is dat op het ogenblik van de uit te spreken schorsing het onherroepelijke schadelijke gevolg nog zinvol kan worden geweerd.

Twee honden werden inmiddels geadopteerd door een derde. Zelfs in geval uw Raad zou overgaan tot schorsing van de bestreden beslissing, dient deze derde de hond niet aan verzoekende partij terug te geven. Een gebeurlijke schorsing kan zodus geen enkel nuttig effect met zich meebrengen.

9. Gebrek aan nuttig effect (ii).

In de mate verzoekende partij de schorsing instelt met oog op het vrijwaren van de adoptie van de pups van de hond Naya, merkt verwerende partij op dat deze pups geboren zijn nadat de eigendom reeds overgedragen werd aan het asiel. Deze pups behoren zodus toe aan het asiel. Zelfs in geval uw Raad zou overgaan tot schorsing, dienen de honden niet teruggegeven te worden.

10. Gebrek aan diligent handelen.

Een verzoekende partij moet diligent optreden bij het inleiden van een vordering tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid. Diligent optreden - dit wil zeggen dat verzoekende partij al het nodige heeft gedaan om de schade te voorkomen en om de zaak zo spoedig mogelijk

aanhangig te maken bij uw Raad - is immers een vereiste die vervat is in de voorwaarde van de uiterst dringende noodzakelijkheid.

In casu is geenszins sprake van diligent handelen, en dit om diverse redenen:

- Verzoekende partij heeft maar liefst 2 maanden gewacht om voorliggend verzoekschrift in te dienen. Ondanks het feit dat de eigendom van de dieren op 5 april 2023 aan het asiel werd overgedragen, en dus op dat ogenblik de dieren ter adoptie konden worden aangeboden, heeft verzoekende partij toch dermate lang gewacht om over te gaan tot het inleiden van zijn vordering. Verzoekende partij heeft zijn eventueel nadeel zelf in de hand gewerkt.

- In de mate verzoekende partij de UDN koppelt aan de aankondiging van het asiel, merkt verwerende partij op dat deze aankondiging reeds dateert van 22 mei 2023. Daarenboven wist verzoekende partij dat de hond drachtig was en elk ogenblik haar jongen kon krijgen. Het gaat dan ook niet op om te wachten tot het allerlaatste moment om de vordering in te stellen.

- Wanneer de 'bezoekdag' van het asiel wordt vastgelegd op 10 juni 2023 en het verzoekschrift wordt pas 2 dagen voordien ingediend, weet elk redelijk handelend persoon dat niet tijdig een arrest kan tussenkomen.

Er kan gesteld worden dat verzoekende partij nagelaten heeft van diligent te handelen, waardoor een gebeurlijk nadeel zelf in de hand werd gewerkt”.

Beoordeling

9. De toepassing van de schorsingsprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid brengt een ernstige verstoring teweeg in het normale verloop van de rechtspleging voor de Raad van State, beperkt de mogelijkheden tot onderzoek van de zaak tot een strikt minimum en brengt de uitoefening van de rechten van de verdediging van de verwerende partij aanzienlijk in het gedrang.

Daarom moet de aanwending van die procedure zeer uitzonderlijk blijven, in die zin dat ze slechts mag worden aangewend in die enkele gevallen dat het uiterst dringende karakter van de zaak door de verzoekende partij op duidelijke en onomstootbare wijze wordt aangetoond.

10. Luidens artikel 16, § 1, eerste lid, 7°, van het koninklijk besluit van 5 december 1991 ‘tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State’, bevat het verzoekschrift waarin de uiterst dringende

noodzakelijkheid wordt aangevoerd daartoe “een uiteenzetting van de feiten die de uiterst dringende noodzakelijkheid rechtvaardigen”.

Er kan alleen rekening worden gehouden met hetgeen daarover in het verzoekschrift werd uiteengezet en gestaafd. De Raad van State kan geen acht slaan op hetgeen ter terechtzitting nog door de verzoekende partij wordt bijgebracht. De verwerende partij kan daarop immers niet meer schriftelijk repliceren en de auditeur kan daarover niet op een deugdelijke wijze advies verlenen in een procedure die op grond van artikel 22 RvS-wet essentieel schriftelijk is.

11. Deze stelplicht impliceert dat verzoeker aan de hand van precieze en concrete gegevens in zijn verzoekschrift aantoont dat de schorsing van de tenuitvoerlegging, indien zij pas na het afwikkelen van de gewone schorsingsprocedure zou worden uitgesproken, onherroepelijk te laat zou komen om het nadeel op te vangen of de belangen van verzoeker veilig te stellen.

De uiterst dringende noodzakelijkheid kan daarenboven niet voortkomen uit de enkele omstandigheid dat ingevolge de doorlooptijd van de zaak een uitspraak volgens de gewone schorsingsprocedure of een uitspraak ten gronde zou tussenkomen in een min of meer verre toekomst, waardoor de gewone schorsings- of annulatieprocedure de verzoekende partij niet toelaat een arrest te verkrijgen voordat de bestreden handeling zijn volledige uitwerking heeft gehad. Opdat aan de voorwaarde van de uiterst dringende noodzakelijkheid voldaan is, moet deze vaststelling ten minste gepaard gaan met andere feitelijke gegevens die eigen zijn aan de voorliggende zaak en die aantonen dat de uiterst dringende noodzakelijkheid eraan inherent is.

Niet minder dan het geval is in de gewone schorsingsprocedure, is daartoe vereist dat de verzoekende partij het resultaat van de procedure ten gronde niet kan afwachten om haar beslissing te verkrijgen, “op straffe zich in een

toestand te bevinden met onherroepelijke schadelijke gevolgen” (memorie van toelichting, *Parl.St.* Senaat 2012-2013, 5-2277/1, 13).

12. De toepassing ervan kan alleen worden aanvaard indien de schorsing van de tenuitvoerlegging volgens de gewone schorsingsprocedure te laat zal komen. Dit impliceert ook dat verzoeker met de vereiste spoed en diligentie is opgetreden. Diligent optreden is vervat in de voorwaarde van de uiterst dringende noodzakelijkheid. Die dwingende vereiste moet zijn vervuld opdat de Raad van State verzoeker zou toelaten tot de schorsingsprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

13. Wat betreft de honden die onder voorwaarden zijn teruggegeven, maakt verzoeker niet aannemelijk welk onherroepelijk schadelijk gevolg hij ondervindt door de bestreden beslissing in zoverre daarbij drie honden aan hem worden teruggegeven. Er kan niet worden ingezien waarom verzoeker, zolang hij dient te wachten op een uitspraak ten gronde, niet kan voldoen aan de opgelegde voorwaarden, minstens toont hij met het betoog in het verzoekschrift niet aan dat die opgelegde voorwaarden rechtvaardigen dat zijn zaak door de Raad van State bij uiterst dringende noodzakelijkheid - dus vóór alle andere zaken - wordt behandeld.

14. Wat betreft de hond die is geëuthanaseerd, wordt erop gewezen dat een schorsing enkel uitwerking heeft voor de toekomst. Een geëuthanaseerde hond kan niet meer tot leven worden gewekt, waardoor een schorsing van de bestreden beslissing voor verzoeker geen soelaas kan brengen.

15. De reden van de uiterst dringende noodzakelijkheid is wat de intussen door derden geadopteerde honden Charlie, Princes en Naya en haar pups betreft, niet langer voorhanden. Bovendien heeft, zoals reeds overwogen, een door de Raad van State bevolen schorsing enkel uitwerking voor de toekomst. Het bevelen van de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden bestemmingsbeslissing wat die honden aangaat, zou niets veranderen aan het feit dat die dieren ondertussen zijn geadopteerd.

16. Verzoeker heeft met zijn vordering in zoverre het de hond Ozzy en de 2 konijnen betreft, 10 weken gewacht om zijn vordering in te stellen nadat hij kennis heeft gekregen van de bestreden bestemmingsbeslissing waarin ook de tekst van artikel 42 van de dierenwelzijnswet is opgenomen. Verzoeker wist of moest alleszins weten vanaf de ontvangst van de bestreden beslissing dat de aan het erkende asiel overgedragen hond en konijnen op elk ogenblik ter adoptie aan derden kunnen worden aangeboden. Verzoeker mocht er niet op vertrouwen dat het asiel “de dieren minstens zou bijhouden in de termijn die openstond voor een annulatieberoep” gelet op het feit dat de volle eigendom van zijn in beslag genomen dieren die sedertdien in het asiel verblijven, onvoorwaardelijk vanaf de datum van de bestreden beslissing toekomt aan het asiel.

Verzoeker heeft zelfs na kennisneming op 22 mei 2023 van het opstarten van de adoptieprocedure van de intussen geadopteerde hond Naya en haar pups, zijn vordering eerst na 16 dagen bij uiterst dringende noodzakelijkheid ingediend.

Verzoekers’ houding blijkt dus helemaal niet te stroken met het bestaan van een uiterst dringende noodzakelijkheid. Het tijdsinterval van 10 weken/16 dagen waarvoor verzoeker geen enkele verontschuldiging aanvoert tenzij dan de verkeerde veronderstelling of wens dat het asiel vóór het verstrijken van de annulatietermijn geen adoptieprocedures zou opstarten. Deze vaststelling wordt nog versterkt door verzoeker die zelf aangeeft dat “het voor de cohesie van de dieren ingeval van terugkeer naar verzoeker belangrijk [is] dat ze elkaar gewend kunnen blijven” en dat de verkoop van de dieren “de retroactieve gevolgen van het annulatieberoep in werkelijkheid teniet zou doen aangezien de dieren dan niet meer kunnen worden teruggegeven, en ook een financiële compensatie voor verzoeker niet meer de warmte van zijn gezelschapsdieren kan terugbrengen”. Dit tijdsinterval spreekt de uiterst dringende noodzakelijkheid in dit geval tegen.

17. Verzoeker kan de Raad van State er in de gegeven omstandigheden niet van overtuigen ten gevolge van de bestreden bepaling in een

situatie te verkeren die voor hem een geval van uiterst dringende noodzakelijkheid uitmaakt.

Conclusie

18. Er is niet voldaan aan één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 4, RvS-wet die cumulatief vervuld moeten zijn om een vordering bij uiterst dringende noodzakelijkheid te kunnen inwilligen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt de vordering.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad van State wordt de identiteit van verzoeker niet bekendgemaakt.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zestien juni tweeduizend drieëntwintig, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Pierre Lefranc,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Pierre Lefranc